

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA:

Vastaselitys Uudenmaan ELY-keskuksen päätöstä UUELY/7198/2024 koskevassa valitusasiassa.

VIITE:

Vastaselityspyyntö 17.10.2024 (diaarinro 3209/03.04.04.04.24/2024)

VALITTAJA:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry (rek.nro 116.353). Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta sekä lintujen ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (Uudenmaan maakunta ennen v. 2011 ml. Sipoo).

PROSESSIOSOITE:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki

puheenjohtaja@tringa.fi

VASTASELITYS:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry (jäljempänä Tringa ry) kiittää vastaselityspyynnöstä ja lausuu Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon johdosta seuraavaa.

Tringa ry on valituksessaan todennut, että valituksenalaisessa asiassa on kyse luonnonsuojelulaissa tarkoitettua luonnonarvojen heikkenemisen estämisestä ja luontovahingon korjaamisesta ja että pesimättömien varislintujen ja harmaalokkien huomattava runsastuminen Vanhankaupunginlahden Natura-alueella ja Natura-alueen välittömässä läheisyydessä voidaan yhdistää Remeo Oy:n Viikin käsittelylaitoksen toimintaan. Edelleen Tringa ry on valituksessaan katsonut toiminnanharjoittajan toistuvan kyvyttömyyden ja haluttomuuden korjata aiheuttamaansa ongelmaa ja tehdä toimintaansa aitoja muutoksia olevan selkeän osoituksen ilmeisestä piittaamattomuudesta.

Uudenmaan ELY-keskus toistaa valituksen johdosta antamassaan lausunnossa jo valituksenalaisessa päätöksessään ottamansa kannan siitä, ettei käsittelylaitoksen toiminnasta Vanhankaupunginlahden linnustolle aiheutuneiden haitallisten vaikutusten merkittävyyttä voitu mitattavissa olevalla tavalla arvioida. Pääosan ELY-keskuksen lausunnosta muodostaa väite siitä, että Remeo Oy:n käsittelylaitoksen nykyiset biojätteen käsittelyyn ja säilyttämiseen liittyvät käytännöt eivät lähtökohtaisesti mahdollista satojen lintujen ruokailua alueella. Väitteensä tueksi ELY-keskus kuvaa kahta käsittelylaitokselle tekemäänsä ympäristöluvan valvontakäyntiä, joista molemmat on tehty valituksen kohteena olevan päätöksen antamisen jälkeen. Ensimmäinen valvontakäynti on tehty 7.6.2024 ja toinen 19.6.2024. Näistä ensimmäinen on tehty ilman ennakoilmoitusta toiminnanharjoittajalle, eikä kyseinen käynti ole sisältänyt laitosalueella käyntiä. Jälkimmäisestä käynnistä on ilmoitettu toiminnanharjoittajalle, ja tuolloin on tarkastettu lintuhaitan torjunnaksi toteutetut toimenpiteet.

ELY-keskuksen väite siitä, ettei käsittelylaitoksen toiminta mahdollista satojen lintujen ruokailua alueella on yksiselitteisesti väärä. Väite on lisäksi muotoilultaan harhaanjohtava, sillä väitteen voi tulkita viittaavan satojen lintujen yhtäaikaiseen ruokailuun käsittelylaitoksen alueella. Tringa ry on valituksessaan todennut käsittelylaitoksen ylläpitävän satojen alueella pesimättömien varislintujen ja harmaalokkien joukkoa mahdollistamalla helpon ravinnon saannin, ja ELY-keskus toteaa itsekin lausunnossaan valvontakäyntien yhteydessä havaitun satojen variksien ja lokkien joukon laajemmalla teollisuusalueella.

Varislintujen ja lokkien määrä ja toiminnanharjoittajan toimenpiteet

Asiassa on kiistatonta se, että sekä kaatopaikat että käsittelylaitokset todistetusti houkuttelevat varislintuja ja lokkeja hyvin laajalta alueelta (Koivula 2013, Valkama ym. 2015), ja että tällaiset paikat, joissa helppoa ravintoa on toistuvasti saatavilla, ylläpitävät suuria joukkoja mainittuja lintuja.

ELY-keskuksen mukaan Tringa ry:n oikeudenvastaiseksi katsoma tila on poistunut toiminnanharjoittajan tekemien toimenpiteiden ja muutosten myötä. Viranomaisen perustaa väitteensä yhtäältä siihen, että tarkastuskäyntien yhteydessä alueella ei ole havaittu ruokailevia varislintuja tai lokkeja ja toisaalta toiminnanharjoittajan kertomukseen siitä, että biojätteen välivarastointipaikkana toimivan suljetun pressuhallin sisäänkäyntinä toimivan rullaoven tekniikkaa on parannettu lintujen sisäänpääsyn estämiseksi eikä biojätettä enää välivarastoida ulkotiloissa lavoilla. Nämä molemmat perustelut ovat virheellisiä. Kahden yksittäisen tarkastuskäynnin perusteella ei voida vetää johtopäätöksiä luonteeltaan pitkäaikaisesta ilmiöstä, sillä epävarmuustekijöitä on liikaa, etenkin huomioiden sen, että toiminnanharjoittaja on ennen toista tarkastuskäyntiä voinut etukäteen väliaikaisesti korjata asiantilaa. Lisäksi toiminnanharjoittajan tekemät toimenpiteet ovat todellisuudessa luonteeltaan kosmeettisia, eivätkä ne ole vaikuttaneet rajoittavasti lintujen ravinnonsaantiin käsittelylaitoksen alueella.

Kuten ELY-keskuksen lausunnosta käy ilmi, tarkastuskäyntien yhteydessä laajemmalla alueella on havaittu satoja variksia ja harmaalokkeja. Toisen tarkastuskäynnin 19.6.2024 jälkeen Tiira-havaintopalveluun (www.tiira.fi) käsittelylaitoksen alueelta sekä läheisiltä hoitoniityiltä on ilmoitettu useita satojen variksien ja lokkien parvia, suurimpina kerääntyminä variksen osalta 420 lintua 4.7.2024 ja harmaalokin osalta 300 lintua 27.6.2024. Kyse on käsittelylaitoksen ylläpitämistä, pesimättömistä linnuista, jotka liikkuvat säännöllisesti käsittelylaitoksen ja hoitoniittyjen välillä. Vanhankaupunginlahden lintualue on eräs Helsingin aktiivisimmin havainnoiduista ja seuratuista alueista, ja Tringa ry on pyytänyt alueella liikkuvia aktiiveja havainnoimaan ja dokumentoimaan varisten, korppien ja harmaalokkien ruokailua käsittelylaitoksen alueella ja lintujen kokonaisuutta käsittelylaitoksen alueella ja ympäristössä. Tämän vastaselityksen liitteisiin 3–17 kootut kuvalliset dokumentit osoittavat kiistatta sen, että toiminnanharjoittajan tekemistä toimenpiteistä huolimatta varikset ja harmaalokit löytävät yhä säännöllisesti helppoa ravintoa käsittelylaitoksen alueelta biojätteen välikvarastointiin liittyvien käytäntöjen tehottomuuden ja heikon valvonnan vuoksi, ja että käsittelylaitoksen toiminta täten ylläpitää edelleen suurta alueella pesimättömien varisten, korppien ja harmaalokkien joukkoa. Näin ollen ELY-keskuksen lausunto siitä, että nykyiset biojätteen käsittelyyn ja säilyttämiseen liittyvät käytännöt eivät lähtökohtaisesti mahdollista satojen lintujen ruokailua alueella on perusteeton ja virheellinen.

Tringa ry vaatii edelleen Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksen kumoamista edellä sekä aiemmin valituksessamme esitetyn perusteella.

Helsingissä 15. päivänä marraskuuta 2024

Aleksi Mikola
Puheenjohtaja
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Lähteet

Koivula, M., Joensuun Kontiosuon kaatopaikan lokki-, varislintu- ja kottaraislaskennat 2013. Omakustanne. Kontiolahti.

Valkama, J. – Saurola, P. – Lehikoinen, A. – Lehikoinen, E. – Piha, M. – Sola, P. & Velmala, W., Suomen rengastusatlas 2. Luonnontieteellinen keskusmuseo 2015.

Liitteet

Liite 1. Koivula, M., Joensuun Kontiosuon kaatopaikan lokki-, varislintu- ja kottaraislaskennat 2013

Liite 2. Kuva 20A poikasena rengastettujen ja Tarastenjärven kaatopaikalla Tampereella kontrolloitujen selkälokkien kuoriutumispaikeista.

Teoksesta Valkama, J. – Saurola, P. – Lehikoinen, A. – Lehikoinen, E. – Piha, M. – Sola, P. & Velmala, W., Suomen rengastusatlas 2

Liite 3. Valokuva. 400 variksen parvi käsittelylaitoksen ympäristössä 18.6.2024

Liite 4. Valokuva. Osa 120 naakan parvesta käsittelylaitoksen ympäristössä 18.6.2024

Liite 5. Valokuva. Käsittelylaitoksen ylläpitämiä variksia Lammassaaren hoitoniityn rannassa 15.7.2024

Liite 6. Valokuva. Käsittelylaitoksen ylläpitämiä variksia Lammassaaren hoitoniityn rannassa 19.6.2024

Liite 7. Valokuva. Lokkeja käsittelylaitoksen alueella 29.6.2024

Liite 8. Valokuva. Lokkeja käsittelylaitoksen alueella 29.6.2024

Liite 9. Valokuva. Käsittelylaitoksen alueelta ravintoa hakenut varis Lammassaaren hoitoniityn aidantolpalla 19.7.2024

Liite 10. Valokuva. Käsittelylaitoksen alueella ruokaileva varis 30.8.2024

Liite 11. Valokuva. Variksia käsittelylaitoksen alueella 30.8.2024

Liite 12. Valokuva. Käsittelylaitoksen alueella ruokailevia variksia 30.8.2024

Liite 13. Valokuva. Käsittelylaitoksen alueella ruokaileva varis 30.8.2024

Liite 14. Valokuva. Käsittelylaitoksen alueella ruokaileva varis 30.8.2024

Liite 15. Valokuva. Käsittelylaitoksen alueella ruokaileva harakka 30.8.2024

Liite 16. Valokuva. Käsittelylaitoksen alueella ruokaileva varis 30.8.2024

Liite 17. Valokuva. Käsittelylaitoksen alueella ruokailevia varislintuja 30.8.2024